

Engerdal kommunes høringsinnspill til saken om skolestruktur i fylkeskommunen - vedtatt av formannskapet 14.08.2024

Engerdal kommune er en av de virkelige utkantene i Innlandet fylke. For oss er det viktig at skolestrukturen tilrettelegger for at alle ungdommer skal ha mulighet til nærhet til sin videregående skole. Dette innebærer et skoletilbud og en struktur som muliggjør at elever kan bo i Engerdal og daglig reise til sin nærskole.

Det viktigste argumentet for å bevare nærskoletilbud for ungdom er nettopp dette – tilrettelegge for, og muliggjøre, at ungdom som ønsker og trenger det fremdeles skal kunne ha bosted hjemme mens de gjennomfører sin videregående skolegang. Dette vil kunne bidra til å forhindre frafall og å øke gjennomføringsgraden. Ikke alle ungdommer er modne nok og klare for å flytte hjemmefra i en alder av 15 eller 16 år. Enkelte ungdommer er ekstra sårbare og vil ha et stort behov for å bo hjemme hvis de reelt sett skal kunne gå på videregående skole. Engerdal kommune huser vedvarende lavinntektsfamilier som kan ha store økonomiske utfordringer ved å bekoste hybel og det å bo og leve utenfor eget hjem under videregående skolegang.

Engerdal kommune drifter også Engerdal mottak med til enhver tid 150-200 beboere. Av disse har vi også enslige, mindreårige flyktninger. Ungdommer som ikke snakker norsk og som har med seg krigsopplevelser og traumer i ryggsekken er nærliggende å definere som ekstra sårbare ungdommer. Vi vet at mange av disse ungdommene vil være i sterkt behov for å kunne bo sammen med sine nærmeste. De må ha mulighet til å dagpendle til sin videregående skole for i det hele tatt å ha forutsetninger for å kunne gå på skole. Flere av disse vil ha et behov for å kunne gå i en kombinasjonsklasse. Ungdom i alderen 16-18 år vil ha rett på et grunnskoletilbud. Skal dette kunne være i dagpendlingsavstand, er det eneste alternativet til dette en kombinasjonsklasse ved Trysil videregående skole.

Trysil VGS er for de fleste engerdøler eneste reelle alternativ for å kunne bo hjemme og ta videregående utdanning da mulighetene for kollektivtrafikk er nesten fraværende. Det er derfor helt avgjørende for oss at denne skolen skal bestå, og at det skal være et så rikt linjetilbud at det finnes enkelte valgmuligheter også for å gå praktiske linjer. Engerdal kommune stiller seg svært kritisk til at fylkeskommunen skal tvinge gjennom en skolestruktur som i prinsipp tvinger alle ungdommer i Engerdal til å flytte hjemmefra ned i en alder av 15 år.

Nordstumoen er et helt unikt skoletilbud i vårt distrikt og med en rimelig nærhet til Engerdal. Det er knapt nok igjen liknende type skoler som denne på landsbasis, og det er derfor gledelig at denne skolen fungerer meget godt og har en godt etablert kompetanse. Det vil ikke være mulig for ordinære videregående skoler å tilpasse undervisning til denne gruppen elever da dette er en elevgruppe som trenger et døgntilbud. Elevgruppen vil ellers være i stor risiko for å havne i et utenforskap. Vi har

jevnlige ungdom fra Engerdal kommune som av ulike grunner har godt av dette skoletilbudet som ivaretar de mest sårbare. Tilbakemeldinger fra brukere er svært positive. Nordstumoen representerer et skoletilbud der den økonomiske kostnaden på kort sikt kan oppfattes som stor, men som reelt sett og i et langt perspektiv vil være svært besparende. Et lignende tilbud lengre unna er for vår del ikke godt nok. Den lokale tilhørigheten gir en kortere reisevei for både ungdom og foreldre, som igjen gir et bedre skole-hjem-samarbeid. Dette er helt avgjørende for å lykkes i arbeidet med ungdommer som kan trenge noe mer støtte i hverdagen.

Vi vet at ungdom som flytter ut i ung alder ofte etablerer seg i nye miljøer. Hvis Engerdalsungdoms eneste valg er å flytte hjemmefra for å ta videregående skole, er veien for å etablere seg i Engerdal lengre. På lang sikt kan det bidra til en økt risiko for befolkningsnedgang i vår kommune. Det gjør at vi ikke får utviklet og knyttet til oss nødvendig kompetanse til de utfordringer vi har og vil møte. Det er viktig å ha en nærskole med et tilbud som bidrar til å utvikle den kompetansen vi har behov for. I vår kommune gjelder dette innen turistnæringen, med behov for både håndverkere, servicepersonell og mat- og restaurantpersonell, tilstrekkelig bemanning innen både helse- og oppvekstsektoren, samt muligheter for skolegang innen landbruk.

Engerdal kommune ser nødvendigheten av å vurdere hvor det tilbys videregående skole, og hvilke linjer som bør tilbys. Vi mener det vil være mye riktigere å vurdere nedleggelse eller flytting av linjer på større steder/tettsteder som uansett har flere nærskoletilbud til sine ungdommer. Det vil være atskillig mindre dramatisk å legge ned/flytte disse linjene enn å legge ned noen av de få distriktsskolene og -linjene som finnes.

For Engerdal kommune er Trysil, Tynset og Alvdal de opplagte nærskolene, i tillegg til Nordstumoen (under Storsteigen). Trysil og Nordstumoen er i ett eller flere av forslagene til ny skolestruktur foreslått lagt ned. Engerdal kommune er sterkt imot en slik omstrukturering på bakgrunn av argumentasjonen over, og kan ikke på noen som helst måte forsvare en nedleggelse av Trysil og/eller Nordstumoen.